

НАЦІОНАЛЬНИЙ
ФОНД ДОСЛІДЖЕНЬ
УКРАЇНИ

ЯК РОЗПІЗНАТИ ГЛОРИФІКАЦІЮ ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ РФ ПРОТИ УКРАЇНИ ТА ПРОТИСТОЯТИ ЇЙ?

Пам'ятка для громадян

---

* Підготовлено до друку та видано за грантової підтримки Національного фонду досліджень України в межах проекту «Кримінально-правові та кримінологічні засади протидії глорифікації збройної агресії рф в Україні» (реєстр. № 2022.01/0060).
Зміст, висвітлений у цій пам'ятці, може не співпадати з поглядами Національного фонду досліджень України і є виключною відповідальністю колективу укладачів пам'ятки.

... Всі ми різні, адже в кожного з нас є своя думка, позиція, уявлення...

Але ми – громадяни однієї країни.

Тому перед жорстоким ворогом ми, як ніколи, маємо бути єдині, непохитні, сміливі й... обережні!

Із початком повномасштабного вторгнення рф в Україну набуло поширення небезпечне явище – **ГЛОРИФІКАЦІЯ** ворога та його дій.

Пояснення: поняттям “глорифікація” у цій пам’ятці охоплюються виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії рф проти України та тимчасової окупації частини територій України, а так само прославлення ворога та його дій.

ЯКЩО ХТОСЬ:

- ВИПРАВДОВУЄ ВТОРГНЕННЯ (НАПАД) РОСІЙСЬКОГО АГРЕСОРА В УКРАЇНУ ТА ОКУПАЦІЮ ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ,**
- ВИЗНАЄ ПРАВОМІРНИМ ВТОРГНЕННЯ (НАПАД) РОСІЙСЬКОГО АГРЕСОРА В УКРАЇНУ ТА ОКУПАЦІЮ ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ,**
- ЗАПЕРЕЧУЄ ВТОРГНЕННЯ (НАПАД) РОСІЙСЬКОГО АГРЕСОРА ТА ОКУПАЦІЮ ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ,**
- ПРОСЛАВЛЯЄ РОСІЙСЬКОГО АГРЕСОРА ТА ЙОГО ПРИСПІШНИКІВ —**

ЗНАЙТЕ: ПЕРЕД ВАМИ ГЛОРИФІКАТОР!

! За ці дії Кримінальним кодексом України передбачене покарання до **8** років позбавлення волі з конфіскацією майна (стаття 436²).

ФРАЗИ, ЯКІ ЗАЗВИЧАЙ ВИКОРИСТОВУЮТЬ ГЛОРИФІКАТОРИ

“СВО” / “специальная военная операция”,
“денацификация”, “демилитаризация”,
“воин-освободитель”

“русский мир”, “триединая Русь”,
“священная война”, “своих не бросают”,
“новороссия” / “малороссия”

“киевская хунта”, “бандеровский режим”,
“киевские марионетки”, “укрофашисты” /
“украионацисты”

“Украина - государство искусственное”,
“американская колония”, “страна-
камикадзе”, “Государство 404”

тощо

ЗНАКИ ГЛОРИФІКАТОРІВ

позначки російського вторгнення «V», «Z»

державна символіка країни-агресора,
символіка (емблеми) збройних сил рф, інших
збройних формувань та (або) органів
держави-агресора

георгіївські стрічки, червона зірка, прапори
“новоросії”, “днр/лнр”, СРСР, союзних
республік, портрети керівництва рф

тощо

Виняток.

Використання зазначеної лексики та символіки є допустимим у деяких випадках у таких сферах, як:

- наукова та освітня діяльність;
- інформаційна, інформаційно-аналітична робота із фіксації фактів агресії та фактів її виправдання;
- експозиційна, музейна, бібліотечна справа;
- реконструкція історичних подій;
- використання трофейної техніки Збройними Силами України, іншими законними військовими формуваннями, правоохоронними органами України
- тощо.

“ТЕРИТОРІЯ” ГЛОРИФІКАТОРІВ

- групи (чати) в соцмережах / месенджерах (“Однокласники”, “Telegram”, “ВКонтакте”, “Facebook”, “Viber”, “Instagram”, “TikTok” тощо);
- канали на інтернет-платформах (YouTube);
- російські / проросійські телеканали, радіостанції, новинні сайти, інші медіа;
- ресурси, які демонструють російські “патріотичні” фільми, серіали, музику;
- блоги, вебсайти та інші ресурси російських/проросійських пропагандистів тощо.

✗ ЧОГО НЕ РОБИТИ ? **(правило 4-х ЗАПОБІЖНИКІВ)**

- **НЕ** використовуйте лексику глорифікації у спілкуванні (навіть у міжособистісному), переписці, соцмережах, побуті та ін.;
- **НЕ** ставте необдуманих реакцій “вподобати”, не залишайте коментарів під матеріалами глорифікаторів та не поширюйте цю інформацію в соцмережах;
- **НЕ** поширюйте матеріалів із ознаками глорифікації у повідомленнях (навіть у приватних);
- **НЕ** заходьте на “територію глорифікаторів”.

ЩО РОБИТИ ? **(правило 4-х СТІН)**

- використовуйте офіційні джерела інформації;
- намагайтеся критично сприймати інформацію;
- обмежте використання російських / проросійських джерел інформації, що висвітлюють події сьогодення в Україні;
- підвищуйте інформаційну грамотність та дотримуйтеся правил інформаційної гігієни.

КОРИСНІ РЕСУРСИ

“Швидка інформаційна допомога” для перевірки дійсності інформації

Центр протидії дезінформації
при РНБО (<https://cpd.gov.ua>)

Фактчекінгові організації:

- Інститут масової інформації
(<https://imi.org.ua>)

- VoxUkraine
(<https://voxukraine.org>)

- StopFake
(<https://www.stopfake.org/uk/qolovna>)

- Детектор медіа
(<https://detector.media>)

Щодо підвищення рівня медіаграмотності

Платформа “Prometheus” (<https://prometheus.org.ua>):
онлайн-курси “Інформаційна безпека”,
“Медіаграмотність”, “Дезінформація: види,
інструменти та способи захисту” .

Детектор-медіа: онлайн-курс “Відсіч
дезінформації”(<https://video.detector.media/courses/vi-dsich-dezinformacii-i20>).

Платформа “EdEra”: онлайн-курс “Години
медіаграмотності” (<https://study.ed-era.com/uk/courses/course/824>).

Платформа “ДіяОсвіта”: освітній серіал “Як
захиститися від фейків і дезінформації”
(<https://osvita.diia.gov.ua/courses/how-to-protect-yourself-from-fakes-and-disinformation>).

В інформаційній єдності — наша сила!